

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	35037 Інтелектуальна власність
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35037
Назва ОП	Інтелектуальна власність
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коваль Ірина Федорівна, Легеза Юлія Олександрівна, Серединська Юлія Аркадіївна, Добкіна Катерина Робертівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.03.2023 р. – 03.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/081/2022-2023/35037-intellectual-property.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/081/2022-2023/35037-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

КНУ імені Тараса Шевченка – заклад вищої освіти головним стратегічним напрямом діяльності якого є підготовка висококваліфікованих кадрів, сприяння європейській та євроатлантичній інтеграції України, патріотичне виховання і формування цінностей вільного демократичного суспільства, широкого світогляду здобувачів освіти відповідно до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства й утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку і захисту держави. ОПП «Інтелектуальна власність» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право за якою проводиться освітня діяльність в Університеті орієнтована на освіту в області вивчення права інтелектуальної власності; формування здатності розв'язувати задачі професійного, дослідницького або інноваційного характеру у сфері права; підготовки студентів, що мають здібності до науково-дослідної роботи; набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти. ОП акредитується вперше. Була запроваджена в 2019 році. Останнє оновлення відбулося в 2022 р. задля адаптації ОП до стандарту вищої освіти. Аналіз ОП вказує на те, що програмні результати навчання були сформовані із залученням стейкхолдерів та з врахуванням досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО. Загалом, ОП є актуальною та враховує сучасні вимоги ринку праці. ОК складають логічну взаємопов'язану систему. Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства. Правила прийому є чіткими, зрозумілими, оприлюднені на сайті ЗВО. Матеріально-технічна база ЗВО, організація навчання за ОП дозволяють стверджувати про відповідність ОП акредитаційним вимогам. Університет активно сприяє розвитку професійної, викладацької майстерності НПП. КНУ імені Тараса Шевченка проводить перегляд ОП із залученням роботодавців шляхом їх участі у наукових заходах та засіданнях кафедр, їх пропозиції беруться до уваги. Правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу визначені в основних нормативно-правових документах ЗВО, знаходяться у відкритому доступі на сайті. Під час акредитаційної експертизи ЕГ було перевірено та уточнено інформацію надану у відомостях самооцінювання, проведено зустрічі зі стейкхолдерами, представниками адміністрації та структурних відділів ЗВО, які забезпечують якість освітнього процесу за ОПП, проаналізовано надані додаткові документи. Це дало можливість зробити висновок про загальну відповідність рівня організації освітнього процесу у ЗВО за цією ОПП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Дослідження ОП та освітньої діяльності, що за нею здійснюється, надає можливість дійти висновку що: 1.на кафедрі налагоджена активна співпраця з роботодавцями, академічною спільнотою, профільними громадськими організаціями, патентними повіреними, адвокатами, що дозволяє на належному рівні враховувати тенденції розвитку спеціальності права в цілому і права інтелектуальної власності зокрема, ринку праці, галузевого та регіонального контексту в процесі визначення цілей і ПРН. 2.позитивною практикою є організація і проведення кафедрою наукових заходів всеукраїнського рівня з проблематики інтелектуальної власності. 3.серед штатних викладачів і сумісників кафедри є викладачі, які є визнаними в Україні науковцями, досвідченими практиками у сфері охорони і захисту прав інтелектуальної власності. Це дозволяє розробляти і актуалізувати зміст ОП з урахуванням тенденцій розвитку і запитів ринку праці. 4.обсяг навчання за ОК протягом трьох семестрів розподілено таким чином, що дозволяє послідовно оволодіти передбаченими ПРН відповідно до мети ОПП і її основного фокусу. 5.створено реальні можливості для проходження здобувачами фахової виробничої практики на підставі договорів/меморандумів, укладених ЗВО з базами практики, в тому числі за профілем інтелектуальної власності. 6.за ОПП реалізуються широкі можливості для набуття здобувачами навичок soft skills шляхом участі в різних заходах спільно, зокрема, в науково-практичних конференціях, круглих столах, які проводяться кафедрою, практико-орієнтованих тренінгах, літніх школах з інтелектуальної власності щодо. 7.нормативні документи Університету чітко регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. 8.у ЗВО впроваджується унормована політика дотримання вимог академічної доброчесності, а також здійснюється її популяризація через проведення щорічних заходів. 9.до організації освітнього процесу є залученими роботодавці як на етапі розробки та перегляду ОПП, так і при забезпеченні баз практик

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Разом з тим, результати роботи ЕГ свідчать про наявність слабких сторін: 1.особливості ОПП не повною мірою відповідає її назві, не дозволяє чітко відрізнити її від ОП з інтелектуальної власності або права інтелектуальної власності інших ЗВО, а також від ОПП «Інтелектуальна власність», яка реалізується цією ж кафедрою, тому рекомендується більш чітко розмежувати мету і особливості цих програм. 2.в звіті з опитування здобувачів відсутні конкретні розгорнуті пропозиції щодо покращення навчання на ОПП, а лише надано твердження і відсоток відповідей на нього. ЕГ рекомендує ЗВО з'ясувати конкретні розгорнуті пропозиції здобувачів щодо покращення навчання на ОПП, а також обґрунтувати рішення щодо врахування чи неврахування наданих пропозицій здобувачів, роботодавців, інших стейкхолдерів. 3. серед результатів навчання під час проходження практики не передбачені ПРН-11,14,15,19, які безпосередньо пов'язані з набуттям практичних навичок у сфері права і інтелектуальної власності в тому числі. ЕГ рекомендує переглянути РН практики з доповненням їх ПРН-11,14,15,19, які безпосередньо пов'язані з практичною діяльністю за спеціальністю і спеціалізацією. 4.опис в ОПП предметної області спеціалізації викладений таким чином, що обрання будь-якого блоку вибіркового дисциплін не дозволяє повністю охопити предметну область спеціалізації. За результатами опитування здобувачів, 33% опитаних не ознайомлені з переліком вибіркового дисциплін, 50% - з процедурою обрання. ЕГ рекомендує пропонувати

здобувачам на вибір не весь блок в цілому, а перелік дисциплін в межах кожного блоку, щоб розширити їх можливості у виборі. 5. відсутня практика залучення здобувачів вищої освіти до міжнародних програм академічної мобільності. ЕГ рекомендує активізувати роботу ЗВО щодо залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності. 6. диверсифікація форм атестації здобувачів вищої освіти. У контексті реалізації «студентоцентрованого» підходу, а також з урахуванням наявності ОНП «Інтелектуальна власність» ЕГ рекомендує відмовитись від підсумкової атестації у формі кваліфікаційної роботи магістра. 7. організаційно-технічне забезпечення освітнього процесу вимагає підвищення ефективності дотримання принципів інформаційної відкритості та доступності ЗВО, що полягає у необхідності налагодження взаємоузгодженості інформаційних ресурсів КНУ ім. Т.Шевченка, ННІ права при КНУ ім. Т.Шевченка та кафедри Інституту. На момент проведення виїзної акредитації не було виконано вимоги Стандарту 081 «Право» щодо відкритого розміщення магістерських робіт до Репозитарію.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП «Інтелектуальна власність» за спеціальністю Право СО Магістр запроваджена з 2019 р. Її мета (<http://surl.li/fevly>), як і мета ОПП 2021 р. (<http://surl.li/fevmp>) полягала в тому, щоб «надати освіту в області вивчення права інтелектуальної власності як соціального явища, його окремих складових (галузей, інститутів) та інструментарію формування економічної політики та економіки підприємства за обраною спеціалізацією із профільним доступом до працевлаштування, підготувати студентів до складання фахового кваліфікаційного іспиту». Після затвердження у 17.08.2020 р. Стандарту за спеціальністю Право для СО Магістр об'єктом предметної області визначено право як соціальне явище в цілому, що мало б бути відображено в меті ОПП 2021 р. В ОПП 2022 р. (<http://surl.li/fevow>) мету уточнено і розширено - «надати освіту в області вивчення права інтелектуальної власності; сформувати здатність розв'язувати задачі професійного, дослідницького або інноваційного характеру у сфері права; підготувати студентів, що мають здібності до науково-дослідної роботи - для подальшого навчання за ОНС «Доктор філософії; набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти». Така мета відповідає місії та стратегії ЗВО, які визначені в Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 в редакції від 12 грудня 2022 р., щодо формування національної еліти України, підготовки висококваліфікованих кадрів, сприяння європейській та євроатлантичній інтеграції України, повоєнне відновлення і т.д. В ОПП 2022 р. визначено особливості програми, які не дозволяють чітко відрізнити її від ОП з ІВ або права ІВ інших ЗВО; вказують на загальні для будь-якої ОП магістерського рівня вимоги (проходження практики, підготовка студентів до науково-дослідної діяльності). Також, назва ОПП - «Інтелектуальна власність» не повною мірою відповідає її меті, де вживається поняття «право інтелектуальної власності», яке не є тотожним поняттю «інтелектуальна власність». Тому ЕГ рекомендує під час удосконалення ОПП забезпечити належну кореляцію назви ОПП і її мети. ЕГ звертає увагу, що мета ОПП, включаючи і науково-дослідний компонент, має несуттєві відмінності порівняно з метою ОНП «Інтелектуальна власність», яка реалізується цією ж кафедрою, тому рекомендується більш чітко розмежувати їх мету і особливості. Під час спілкування гарант пояснив унікальність ОПП її спеціалізацією в сфері ІВ, а також зазначив, що ОПП розроблена пізніше ОНП на запит здобувачів, які бажають навчатись без відриву від виробництва. ЕГ звертає також увагу, що визначення мети ОПП з фрази «надати освіту в області ...» зміщує наголос зі змісту підготовки фахівця на просту констатацію надання освітніх послуг і пропонує уточнити мету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У Відомостях СО наведено різні шляхи з'ясування і врахування інтересів та пропозицій здобувачів, роботодавців, академічної спільноти, інших стейкхолдерів під час формулювання цілей і РН. Серед викладачів за ОПП є і практики у сфері інтелектуальної власності, що сприяє актуалізації цілей і РН. На запит ЕГ результатів опитування здобувачів освіти надано письмову відповідь ЗВО, згідно якої кожен здобувач проходить опитування не частіше раз на два роки, та не рідше як один раз за період навчання; надано звіт за результатами опитування здобувачів ОПП, проведеного навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень, щодо задоволеності процесом провадження освітньої діяльності протягом грудня 2022 р. – січня 2023 р. Загалом наявна досить позитивна оцінка якості надання освітніх послуг. Проте в звіті відсутні конкретні розгорнуті пропозиції щодо покращення навчання на ОПП, а лише надано твердження і відсоток відповідей на нього. На підставі аналізу

витягів з протоколів засідання Студентського парламенту НН Інституту права щодо погодження внесення змін до ОПП «Інтелектуальна власність» (від 31.08.2022 р., 20.01.2021 р.) з'ясовано, що здобувачі реально залучаються до обговорення ОПП. Це підтвердили і здобувачі та випускники, присутні на фокус групі. На запит ЕГ надано витяги протоколів кафедри від 29.08.2022 р. та 21.01.2021 р. про внесення змін до ОПП за участю представників провідних наукових установ, юридичних компаній та професійних організацій у сфері інтелектуальної власності, здобувачів ОПП, які свідчать про залучення вказаних стейкхолдерів до визначення цілей і ПРН ОПП. Під час зустрічей в фокус групах представники академічної спільноти (Дорошко Г., НДІВ НАПрНУ) зазначали про обговорення ОПП під час спільних заходів, конференцій, участі в засіданнях кафедри, керівництва практикою студентів. Стейкхолдери-практики у сфері ІВ (Потоцький М. Національний офіс ІВ, адвокати Молотай А., Мамуня О., патентний повірений Охромєєв Ю. та ін.) зазначили, що організують спільні заходи з кафедрою, проводять відкриті лекції для здобувачів ОПП, готували команду студентів для участі у муткорті. За результатами таких заходів вдосконалюється зміст підготовки здобувачів за ОПП в бік її практикоорієнтованості. В Відомостях СОП зазначено про активну співпрацю кафедри з Національною асоціацією адвокатів України, зокрема, залучення адвоката Потоцького М.Ю. до підсумкової атестації здобувачів. Проте конкретних даних про зміст зауважень і пропозицій вказаних стейкхолдерів не наведено. В наявних рецензіях на ОПП підкреслюється важливість підготовки фахівців за цією ОПП, її позитивні сторони, але зауваження і пропозиції також відсутні. З урахуванням наведеного, ЕГ рекомендує ЗВО з'ясувати конкретні розгорнуті пропозиції здобувачів щодо покращення навчання на ОПП, а також обґрунтувати рішення щодо врахування чи неврахування наданих пропозицій здобувачів, роботодавців, інших стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз ОПП свідчить, що ПРН містять всі передбачені Стандартом ПРН, а також два додаткові - ПРН-18, ПРН-19, які відповідають запитам ринку праці у сфері права ІВ, забезпечують досягнення цілей ОПП загалом. В рецензіях представники ринку праці підтверджують, що спеціалізація у сфері ІВ є актуальною в сучасних умовах, а програма враховує запити ринку праці, її реалізація дозволяє забезпечити якісну підготовку фахівців. Це підтверджувалось запрошеними на фокус зустрічі практиками, в тому числі у яких працюють випускники (зокрема, керівник ЮФ Мамуня О.), а також випускниками. Галуzeвий контекст ОПП визначається поглибленою підготовкою здобувачів у сфері права ІВ, в тому числі через вибіркові дисципліни, які присвячені вузькоспеціалізованим питанням ІВ, і дозволяють підготувати фахівців для ринку кіноіндустрії («Медіа-право»), ІТ-індустрії («Захист прав в ІТ-індустрії») тощо. З Відомостей СО слідує, що формування мети та ПРН розраховано на підготовку юристів для всієї України, натомість регіональний контекст враховано опосередковано з огляду на централізовану систему державних органів у сфері охорони прав ІВ. Надана інформація і результати інтерв'ювання свідчить, що ЗВО має налагоджену співпрацю з представниками професійної спільноти, органами державної влади, що дозволяє на належному рівні враховувати тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту в процесі визначення цілей і ПРН. Розгорнута інформація про систематичність такої співпраці міститься на сайті кафедри (<https://ip.law.knu.ua/news>). У Відомостях СО констатується врахування досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО при розробці цілей ОП, ПРН та ОК. Вказано конкретні ЗВО (Ягеллонський університет, Стокгольмський університет), чий досвід було враховано. Зокрема, досвід магістерської програми з ІВ та нових технологій щодо міжнародно-правової охорони ІВ в контексті орієнтації на право ЄС (ПРН 10, 12); магістерської програми з права, соціальних мереж та ІВ, зокрема щодо поглиблення знань в сфері авторського права (ПРН 11, 18, 19). Наводяться факти співпраці з співдиректором Елеонорою Розатті, доцентом кафедри права інтелектуальної власності Саутгемптонського університету щодо магістерської програми з європейського права інтелектуальної власності, яка відвідувала кафедру з лекцією у 2019 р. Відповідна інформація розміщена на сайті кафедри. Гарант зазначила, що рекомендації зарубіжної колеги враховано при розробці курсу з Медіа права. Серед українських ЗВО вказано про врахування досвіду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, НУ «Одеська юридична академія», Сумського державного університету, які впроваджували ОП з ІВ. Це стосується появи дисципліни з електронної комерції, конституційного права. Проте не конкретизовано, які кращі практики запозичено. ЕГ рекомендує ЗВО за результатами аналізу змісту і досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних ОП посилити унікальність цієї ОПП

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз змісту ОПП дає підстави для висновку, що вона відповідає вимогам Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальність 081 Право, затв. наказом МОНУ від 20.07.2022 р. № 643. В ОПП повністю відтворено всі визначені Стандартом ПРН та передбачено додаткові ПРН-18,19, які забезпечують спеціалізацію у сфері права інтелектуальної власності (аналізувати та оцінювати практичні аспекти застосування норм законодавства у сфері охорони прав інтелектуальної власності (ПРН-18); використовувати знання у сфері інтелектуальної власності з метою розв'язання практичних проблем, пов'язаних охороною і захистом на результати інтелектуальної, творчої діяльності (ПРН-19)). В ОПП відтворено всі визначені Стандартом ЗК та СК і передбачена додаткова СК-16, яка набувається у вміннях застосовувати акти законодавства в сфері інтелектуальної власності з

метою ефективної охорони прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності. Досягнення заявлених обов'язкових і додаткових ПРН забезпечується вивченням обов'язкових ОК, які побудовані переважно таким чином, що кожна ОК поєднує як загальнопрофесійні аспекти підготовки магістра права, так і особливості їх застосування у сфері різних інститутів права інтелектуальної власності, а також вивчення вибіркового дисципліни.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

В ЗВО діє Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 в редакції від 12 грудня 2022 р. і реалізація ОПП сприяє виконанню його завдань. На кафедрі налагоджена активна співпраця з роботодавцями, академічною спільнотою, профільними громадськими організаціями, патентними повіреними, адвокатами, що дозволяє на належному рівні враховувати тенденції розвитку спеціальності права в цілому і права інтелектуальної власності зокрема, ринку праці, галузевого та регіонального контексту в процесі визначення цілей і ПРН. Позитивною практикою є організація і проведення кафедрою наукових заходів всеукраїнського рівня з проблематики інтелектуальної власності. Сильною стороною є і той факт, що серед штатних викладачів і сумісників кафедри є викладачі, які є визнаними в Україні науковцями, досвідченими практиками у сфері охорони і захисту прав інтелектуальної власності. Це дозволяє розробляти і актуалізувати зміст ОП з урахуванням тенденцій розвитку і запитів ринку праці. В ОПП поряд з обов'язковими ПРН, передбаченими Стандартом, включено додаткові ПРН і СК, що спрямовані на досягнення мети ОПП і забезпечують обрану спеціалізацію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Фокус (особливості) ОПП не повною мірою відповідає її назві; не дозволяє чітко відрізнити її від ОП з інтелектуальної власності або права інтелектуальної власності інших ЗВО, а також від ОНП «Інтелектуальна власність», яка реалізується цією ж кафедрою, тому рекомендується більш чітко розмежувати мету і особливості цих програм. В звіті з опитування здобувачів відсутні конкретні розгорнуті пропозиції щодо покращення навчання на ОПП, а лише надано твердження і відсоток відповідей на нього. З урахуванням наведеного, ЕГ рекомендує ЗВО з'ясувати конкретні розгорнуті пропозиції здобувачів щодо покращення навчання на ОПП, а також обґрунтовувати рішення щодо врахування чи неврахування наданих пропозицій здобувачів, роботодавців, інших стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За цим критерієм виявлені недоліки, що не є суттєвими, загалом має місце відповідність критерію 1, а саме: мета ОПП корелює із місією та стратегією ЗВО, при проектуванні та вдосконаленні змісту програми були враховані інтереси стейкхолдерів, сучасні тенденції ринку праці, особливості ОП, програмні результати навчання відповідають вимогам затвердженого Стандарту. При подальшій реалізації ОПП ЕГ рекомендує з'ясувати конкретні розгорнуті пропозиції здобувачів щодо покращення навчання на ОПП, а також обґрунтовувати рішення щодо врахування чи неврахування наданих пропозицій здобувачів, роботодавців, інших стейкхолдерів; під час удосконалення ОНП і забезпечити належну кореляцію назви і мети ОПП, більш переконливо визначити унікальність ОПП порівняно з ОНП, яка реалізується цією кафедрою.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП становить 90 кредитів, що відповідає вимогам затвердженого Стандарту. На дисципліни за вибором здобувачів відведено 30 кредитів, що складає 33% від загальної кількості кредитів. Це відповідає ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг освітніх компонентів становить від 3 до 6 кредитів ЄКТС. Для проходження практики передбачено 20 кредитів, що відповідає вимогам Стандарту. Правила нарахування навчального навантаження визначено Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка. Згідно

5.2.6. цього Положення (<http://surl.li/fdvxl>), сукупна тривалість навчальних занять за заочною формою навчання не може перевищувати 20 % від обсягу навчальних занять плану денної форми навчання тієї самої програми/спеціальності. Разом з тим, Стандартом передбачено інші вимоги – заочна форма навчання забезпечується в обсязі не менше ніж 1/6 аудиторного (контактного) навантаження з навчальних дисциплін від запланованих кредитів. Цим вимогам навчальний план ОПП відповідає. ЕГ рекомендує уточнити у локальному акті ЗВО можливість застосування інших правил обчислення навантаження, визначених певним стандартом, щоб не порушувати цей акт. В ОПП і навчальному плані зазначено ОК-13 «Комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю «Право», але в навчальному плані не передбачено кредитів для цього. Згідно графіку навчального процесу на цей іспит відводиться 2 тижні, що дорівнює 3 кредитам. ЕГ рекомендує передбачити в навчальному плані кредити для комплексного кваліфікаційного іспиту.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП має чітку структуру. Перелік ОК розділено на обов'язкові і вибіркові компоненти. Обов'язкові компоненти викладаються протягом 1-2 семестрів, вибіркові – у всіх трьох семестрах. В 3 семестрі передбачена кваліфікаційна робота магістра і складається комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю «Право». Кількість кредитів розподілена рівномірно для обов'язкових ОК в обсязі 3-4 кредити, що є логічним і відповідає їх наповненню. Стандарт вимагає, щоб мінімум 50% обсягу ОП було спрямовано на забезпечення РН за спеціальністю 081 Право, визначених цим Стандартом. Зазначена вимога в ОПП в цілому дотримується. Предметні області більшості обов'язкових ОК визначені таким чином, що кожна ОК поєднує як загальнопрофесійні аспекти підготовки магістра права, так і особливості їх застосування у сфері різних інститутів права інтелектуальної власності. Наприклад, ОК-11 «Актуальні проблеми трудового права. Охорона прав ІВ правників», ОК-09 «Актуальні проблеми процесуального права та захист прав ІВ». Розробниками таких комплексних ОК в деяких випадках є два викладачі – з профільних базових дисциплін (зокрема, трудового права) і з права ІВ. Поряд з цим містяться і ОК, які мають суто загальноправовий характер, наприклад ОК-10 «Актуальні проблеми кримінального права та кримінального процесу». Вивчається окремо «Правнича іноземна мова», що є важливим для опанування питань інтеграції до європейського простору, міжнародно-правової охорони як особливостей цієї ОП. Зміст цієї ОК повністю відповідає спеціалізації в сфері ІВ. Таким чином забезпечується досягнення заявленої мети і ПРН як передбачених стандартом, так і додаткових ПРН (18-19), та підготовка студентів до складання ЄДКІ відповідно затвердженій програмі (08.10.2021 р.). Особливості ОПП щодо вивчення права інтелектуальної власності і досягнення додаткових ПРН реалізуються частково завдяки включенню до більшості обов'язкових ОК питань інтелектуальної власності, і переважно завдяки вибіркоким дисциплінам, які сформовані в три блоки: «ІТ-право», «Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності та трансфер технологій», «Правова охорона й захист прав інтелектуальної власності». Ці блоки в цілому охоплюють комплекс питань, які розкривають специфіку правового регулювання відносин у сфері ІВ. Отже, аналіз змісту ОПП, ОК, структурно-логічної схеми свідчить, що освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметна область ОПП визначено як Право. Дослідження ОПП, освітніх компонентів, структурно-логічної схеми підтверджує, що зміст ОПП відповідає предметній області, визначеній Стандартом. З аналізу робочих програм обов'язкових ОК слідує, що їх вивчення дозволяє набутти загальних і спеціальних компетентностей, визначених Стандартом, і досягти заявлених ПРН, оскільки в більшості обов'язкових ОК включено елементи загальної предметної області за спеціальності «Право». Під час інтерв'ювання викладачів вони зазначили про різне співвідношення загальноюридичних питань і спеціалізації, зокрема 20/80, 60/40. Додаткова СК 16 досягається в результаті вивчення обов'язкових ОК, в яких присутня складова ІВ (наприклад «Актуальні проблеми процесуального права та захист прав ІВ»), та переважно при вивченні всіх вибіркоких дисциплін. ЕГ звертає увагу, що в ОПП в рубриці «Предметна область» спеціалізації вона визначена через співвідношення двох компонентів: Правова охорона і захист прав інтелектуальної власності (70% обсягу програми); Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності та трансфер технологій (30% обсягу програми). Такий розподіл обсягу програми виключає можливість повного опанування обсягом ОПП, оскільки вказані компоненти передбачено як взаємовиключні блоки вибіркоких дисциплін; крім того існує можливість вибору третього блоку, який взагалі не передбачено в описі. Тому ЕГ рекомендує уточнити опис предметної області спеціалізації таким чином, щоб обрання будь-якого блоку вибіркоких дисциплін дозволяло повністю охопити предметну область спеціалізації.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОПП передбачає можливість вибору здобувачами навчальних дисциплін. На вибіркові дисципліни передбачено 30 кредитів, що складає 33% від загальної кількості кредитів і відповідає ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

Передбачено три блоки вибіркового дисциплін, які включають по 7 дисциплін, що вивчаються протягом всіх трьох семестрів: «ІТ право», «Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності та трансфер технологій», «Правова охорона й захист прав інтелектуальної власності». Обсяг кредитів на кожен блок складає 30 кредитів. Запропоновані вибіркові блоки дисциплін посилюють спеціалізацію ОПП за галузевим напрямом права інтелектуальної власності. Перелік вибіркового дисциплін наведено на сайті кафедри за посиланням <http://surl.li/fbuvn>, але без анотацій. На сайті Інституту у вкладці «Вибіркові блоки дисциплін ОС Магістр» за всіма ОП Інституту розміщено описи вибіркового блоків (<http://surl.li/fhsur>). Більш зручно для користування розміщувати перелік вибіркового блоків і їх описи в одному місці. Процедура вибору визначена п. 3.7. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. Встановлено обґрунтовані обмеження щодо мінімальної і максимальної кількості здобувачів, які можуть обрати дисципліну. В наданому на запит ЕГ звіт за результатами опитування здобувачів ОПП, проведеного навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень, протягом лютого - березня 2021 р., зазначено, що 33% опитаних не ознайомлені з переліком вибіркового дисциплін, 50% - з процедурою обрання. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що здійснювали самостійний вибір вибіркового дисциплін. Проте враховуючи встановлені в ЗВО обмеження для мінімальної кількості здобувачів для вивчення вибіркового дисциплін було сформовано групи для двох блоків. Випускники також зазначали про формування груп для двох блоків вибіркового дисциплін. Враховуючи об'єктивні обмеження на мінімальну кількість здобувачів, які можуть обрати вибірково дисципліну, ЕГ рекомендує пропонувати здобувачам на вибір не весь блок в цілому, а перелік дисциплін в межах кожного блоку, щоб розширити їх можливості у виборі. Також ЕГ рекомендує перелік вибіркового дисциплін / блоків та їх анотації розміщувати в одному місці (вкладці на сайті кафедри або Інституту). З'ясовано, що індивідуальна траєкторія навчання формується також шляхом обрання здобувачами теми магістерської роботи і бази практики. Під час інтерв'ювання здобувачів і випускників вони підтвердили, що мали можливість пропонувати власні побажання щодо теми магістерської роботи і обрати базу практики, в тому числі за місцем своєї основної роботи.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОПП передбачено проходження практики в обсязі 20 кредитів, що відповідає вимогам Стандарту. Під час проходження практики здобувачі мають набути здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності, аналізувати та оцінювати вплив правової системи ЄС на правову систему України, аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики ЄСПЛ на розвиток правової системи та правозастосування в Україні, оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України, використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. Опанування практики забезпечує досягнення ПРН-1,8,13. Натомість як результати практики не вказані інші ПРН, які безпосередньо пов'язані з практичною діяльністю за спеціальністю і спеціалізацією, а саме: ПРН-11,14,15,19. Тому ЕГ рекомендує переглянути РН практики з доповненням їх вказаними ПРН. В ЗВО практична підготовка регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (п. 4.5). Особливості проходження практики за ОПП визначені в Робочій навчальній програмі проходження практики, яка затверджена заступником директора Інституту. Практика полягає в самостійній роботі здобувача, консультаціях із керівником практики від Інституту та керівником від бази практики. Здобувачу видається індивідуальне завдання. По закінченню практики здобувачі звітують про його виконання перед безпосереднім керівником, а також перед комісією по захисту практики. Звітними документами є: характеристика, видана керівником практики від бази практики; щоденник практики; звіт про проходження практики; документ, складений за підсумками виконання індивідуального завдання. На запит ЕГ надано приклади звітних документів, які містять необхідну інформацію. Базами практики виступають підприємства, установи і організації, органи державної влади, судові установи, з якими укладено договори про співпрацю або меморандуми (прикладі надано на запит ЕГ). Представники роботодавців на зустрічах підтвердили, що на їх базах здобувачі реально проходять практику. Під час інтерв'ювання здобувачі і випускники зазначали, що мали можливість самостійно обирати бази практики, кафедра також допомагала в пошуку бази практики. Окрім обов'язкового проходження практики, при опануванні дисциплін передбачено семінарські заняття і практичні завдання з розв'язання казусів/задач. Практико-орієнтоване навчання забезпечується і завдяки викладанню викладачами, які є практикуючими фахівцями у сфері ІВ. Поширеною є практика організації зустрічей здобувачів з практиками на відкритих лекціях, під час круглих столів тощо (інформація про заходи розміщена на сайті кафедри - <https://ip.law.knu.ua/news>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОПП свідчить, що на забезпечення соціальних навичок (soft skills) здобувачів спрямовані як загальні, так і спеціальні компетентності. При спілкуванні з усіма фокус-групами підтверджено, що розвиток softskills реалізується у рамках участі здобувачів в конференціях, професійних тренінгах, круглих столах, практикумах тощо. Набуття соціальних навичок забезпечують вибіркові дисципліни, а також обов'язкові ОК, зокрема, ОК-01 «Професійна діяльність у сфері інтелектуальної власності та етика правника», ОК-09 «Актуальні проблеми процесуального права та захист прав інтелектуальної власності», ОК-06 «Практика».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Т.Г. Шевченка визначено можливість присвоєння професійної кваліфікації "юрист".

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

В ЗВО діє Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. Відповідно до ОПП для досягнення передбачених результатів навчання закріплено 90 кредитів. На обов'язкові компоненти відведено 60 кредитів, на дисципліни за вибором здобувачів – 30 кредитів. Обсяг освітньої підготовки розподілено таким чином, що обов'язкові компоненти вивчаються протягом 1-2 семестрів, вибіркові – у всіх трьох семестрах. В 3 семестрі передбачено підготовку кваліфікаційної роботи магістра (8 кредитів) і складання комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю «Право» (в ОПП і навчальному плані не передбачено кредитів для комплексного іспиту, згідно графіку навчального процесу на цей іспит відводиться 2 тижні, що має дорівнювати 3 кредитам). Кількість кредитів розподілена рівномірно для обов'язкових ОК в обсязі 3-4 кредити, що є логічним і відповідає їх наповненню. Розподіл обсягу ОК видається виправданим і доцільним, дозволяє послідовно набути заявлених компетентностей, враховувати вимоги Стандарту, а також тривалість навчання протягом 3 семестрів. Аналіз і порівняння кількості годин навантаження, вказаних в робочих програмах ОК і в навчальному плані, засвідчив їх співпадіння. В робочих програмах всіх ОК конкретизовані питання/ завдання для самостійної роботи здобувачів, які відповідають тематичному плану лекцій і семінарських занять. Обсяг аудиторних занять відповідає Стандарту, який для заочної форми навчання передбачає не менше ніж 1/6 аудиторного (контактного) навантаження з навчальних дисциплін від запланованих кредитів. Цим вимогам навчальний план ОПП відповідає.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У Відомостях СО зазначено, що підготовка за дуальною формою за ОПП не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг навчання за ОК протягом трьох семестрів розподілено таким чином, що дозволяє послідовно оволодіти передбаченими ПРН відповідно до мети ОПП і її основного фокусу. Створено реальні можливості для проходження здобувачами фахової виробничої практики на підставі договорів/меморандумів, укладених ЗВО з базами практики, в тому числі за профілем інтелектуальної власності. За ОПП реалізуються широкі можливості для набуття здобувачами навичок soft skills шляхом участі в різних заходах спільно, зокрема, в науково-практичних конференціях, круглих столах, які проводяться кафедрою, практико-орієнтованих тренінгах, літніх школах з інтелектуальної власності щодо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони пов'язані з тим, що в навчальному плані не передбачені кредити для комплексного кваліфікаційного іспиту. Також у локальному акті ЗВО (п. 5.2.6. Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка) не передбачена можливість застосування інших правил обчислення навантаження, ніж в цьому Положенні, на підставі затвердженого Стандарту. ЕГ звертає увагу, що серед результатів навчання під час проходження практики не передбачені ПРН-11,14,15,19, які безпосередньо пов'язані з набуттям практичних навичок у сфері права і інтелектуальної власності в тому числі. Опис в ОПП предметної області спеціалізації викладений таким чином, що обрання будь-якого блоку вибіркового дисциплін не дозволяє повністю охопити предметну область спеціалізації. За результатами опитування здобувачів, 33% опитаних не ознайомлені з переліком вибіркового дисциплін, 50% - з процедурою обрання. ЕГ рекомендує переглянути РН практики з доповненням їх ПРН-11,14,15,19, які які безпосередньо пов'язані з практичною діяльністю за спеціальністю і спеціалізацією. Через об'єктивні обмеження на мінімальну кількість здобувачів, які можуть обрати вибірку дисципліну, ЕГ рекомендує пропонувати здобувачам на вибір не весь блок в цілому, а перелік дисциплін в межах кожного блоку, щоб розширити їх можливості у виборі.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 2, а також про наявність позитивних практик і слабких сторін, які не є суттєвими. При подальшій реалізації ОПП ЕГ рекомендує уточнити у локальному акті ЗВО можливість застосування інших правил обчислення навантаження, визначених певним стандартом, щоб не порушувати цей акт; передбачити в навчальному плані кредити для комплексного кваліфікаційного іспиту; переглянути результати навчання, які мають досягатись під час проходження практики, і доповнити їх ПРН-11-14-15-19. ЕГ рекомендує пропонувати здобувачам на вибір не весь блок в цілому (за наявності трьох блоків), а перелік дисциплін в межах кожного блоку, щоб розширити можливості здобувачів у виборі, а також розміщувати поряд з назвами вибіркового дисциплін / блоків їх анотації в одному місці (вкладці на сайті кафедри або Інституту). ЕГ рекомендує уточнити опис предметної області спеціалізації таким чином, щоб обрання будь-якого блоку вибіркового дисциплін дозволяло повністю охопити предметну область спеціалізації.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Встановлено, що правила прийому до ЗВО розроблені відповідно до наказу МОН України «Про затвердження Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2022 році» № 392 від 27.04.2022 року (із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства освіти і науки України від 2 травня 2022 року № 400, від 29 червня 2022 року № 598 (враховуючи зміни, внесені наказом Міністерства освіти і науки України від 2 липня 2022 року № 608), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03 травня 2022 року за № 487/37823.). Правила містять всю необхідну інформацію стосовно вимог до рівня освіти вступників, строків прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядку прийому заяв і документів, проведення вступних іспитів та конкурсного відбору. Дискримінаційних положень у тексті документу не виявлено. При опитуванні здобувачів освіти стосовно процедури вступу до ЗВО за відповідною ОПП встановлено, що фактична процедура вступу до ЗВО відповідає затвердженим Правилам (<http://surl.li/beohn>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Вступ до магістратури за спеціальністю 081 Право наразі здійснюється за результатами МКТ. Правила прийому враховують потреби саме ОПП Інтелектуальна власність. Для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» приймаються особи, які здобули ступінь бакалавра з спеціальностей 081 «Право» або 293 «Міжнародне право», напрямів 6.030401 «Правознавство», 6.030202 «Міжнародне право». (Тестові завдання з права магістерського комплексного тесту укладаються відповідно до Програми предметного теста єдиного фахового вступного випробування для вступу на спеціальності 081 «Право» та 293 «Міжнародне право», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 3 лютого 2022 року № 107. Тестові завдання з іноземних мов магістерського комплексного тесту укладаються відповідно до програми єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 28 березня 2019 року № 411).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у КНУ імені Тараса Шевченка затвердженого ректором 29.06.2016р. (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk). Результати кредитної мобільності визнаються за підсумками здобуття кредитів ЕКТС або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів. Так, відповідно до п.п. 2.7 п.2 Перезарахування кредитів відбувається автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для Учасника, який подає до Університету Академічну довідку про зараховані результати

навчання в іншому вищому навчальному закладі, з яким немає діючого Договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється предметною комісією відповідно до п. 5.5 цього документу. Також в ЗВО присутня академічна мобільність, є підписані міжнародні договори з багатьма зарубіжними університетами-партнерами. В ЗВО є програми Міжнародної кредитної мобільності: ERASMUS + KA171 Віденський університет, Австрія; ERASMUS + Упсальський університет, Швеція; ERASMUS + KA107 Університет Яна Кохановського в Кельцах, Польща. Нажаль у зв'язку з епідеміологічною ситуацією у світі та воєнним станом дані можливості не використовувалися здобувачами вищої освіти. На акредитуемій ОПП не було випадків перезарахування результатів навчання за результатами академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Встановлено, що в ЗВО наразі відсутній документ, що регулює правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Аналіз "Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка" (<http://surl.li/dkoee>) показав, що даний документ не встановлює чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, хоча і містить у глосарії визначення терміну "неформальне навчання". У звіті самооцінювання зазначено, що ЗВО не обмежує академічної свободи щодо внесення до робочої програми освітнього компоненту рекомендацій щодо можливого (як альтернативний варіант освітньої траєкторії) опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у програмах неформальної освіти. Визнання і оцінювання таких результатів (за умови схвалення кафедрою) здійснюється в межах тієї складової оцінки, яка відведена для поточного контролю згідно робочої програми, однак не може замінити процедур підсумкового оцінювання. На фокус групах було з'ясовано, що здобувачі даної освітньої програми проходили різні курси рекомендовані НПП з отриманням сертифікату, але на кафедрі не зверталися. Практики застосування вказаних правил на ОПП відсутні, що свідчить про низький рівень обізнаності здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень й оприлюднені на офіційному сайті КНУ. Відповідними нормативними документами ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Під час провадження освітньої діяльності за освітньою програмою «Інтелектуальна власність» відсутня практика залучення здобувачів вищої освіти до міжнародних програм академічної мобільності. З урахуванням цього, ЕГ рекомендує активізувати роботу ЗВО щодо залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Рівень відповідності Критерію 3 у ЗВО є достатнім та співмірним із позицією "В". Це надасть можливість стимулювати до покращення сильних сторін та нівелювати слабкі сторони.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація освітнього процесу за ОПП здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка від 11.04.2022 р. (https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), що відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та гарантує здобувачам вищої освіти вибір особистої траєкторії навчання. Відділ забезпечення якості освіти (<https://knu.ua/ua/departments/eqad>) разом з Навчальною лабораторією соціальних та освітніх досліджень (<http://surl.li/iptf>) проводить опитування щодо дотримання студентоцентрованого підходу, якості освіти тощо та публікує їх результати на сайті ЗВО (<http://surl.li/deqop>). Останнє опитування здобувачів ОПП «Інтелектуальна власність» було проведено в березні 2021р. (<http://surl.li/fjlx>). За результатами анкетування та онлайн-зустрічей ЕГ було встановлено, що здобувачі задоволені методами навчання і викладання за ОП, їх академічна свобода реалізується через можливість обирати навчальні дисципліни (<http://surl.li/fjine>), обирати місце проходження практики тощо. Академічна свобода НПП знаходить свій прояв у можливості викладачів надавати свої пропозиції щодо внесення змін до ОП, в тому числі пропонувати нові освітні компоненти. Аналіз робочих програм освітніх компонентів засвідчив, що викладачі в основному використовують під час практичних занять - експрес опитування, тестування, розв'язання казусу, доповідь, а при самостійній роботі роблять акцент на роботі з навчально-методичною літературою, написанні наукових робіт. За результатами опитування щодо методів навчання та викладання, здобувачі загалом задоволені (<http://surl.li/fjlx>). Форми та методи навчання та викладання за ОП сприяють досягненню заявлених у ній цілей та програмних результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання міститься в ОПП, яка знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО (<http://surl.li/fevow>), а загальні та спеціальні компетенції, порядок та критерії оцінювання освітніх компонентів у робочих програмах обов'язкових дисциплін, що розміщені на сайті кафедри на google disk (<http://surl.li/fjujt>), та вибіркового ОК, з якими ЕГ ознайомилися в наданих документах на запит ЕГ. При ознайомленні з програмами було виявлено, що всі робочі програми затверджені 2021 роком (ті що завантажені в систему Національного агенства) та датовані 2020 роком без затвердження, і підписів (розташовані на сайті кафедри <http://surl.li/fjujt>); рекомендована література в програмах містить посилання на російськомовні джерела та застарілу літературу. За рекомендацією ЕГ гарант розмістив робочі програми обов'язкових та вибіркового ОК 2022-2023 н.р. на сайті кафедри (<http://surl.li/fjvkm>). Існує плутанина з розміщеною інформацією. На сайті кафедри, на інституту На зустрічах з академічним персоналом та зі здобувачами освіти було встановлено, що інформація щодо форм і методів навчання, поточного, проміжного та підсумкового контролю доводиться до відома магістрів перед початком вивчення дисципліни на першому занятті. Також фокус група здобувачів вищої освіти засвідчила, що здобувачі сайтом кафедри задля ознайомлення з програмами не користуються.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОПП. Проаналізувавши інформацію, розміщену на сайті ЗВО ЕГ було встановлено, що в Університеті функціонує Наукове товариство студентів та аспірантів (<http://ntsa.univ.kiev.ua/>), але остання публікація товариства була 2016 року. Кафедра Інтелектуальної власності всіляко сприяє залученню здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти до наукових досліджень. Наприклад, студентка Горбунова Валерія опублікувала статтю «Правове регулювання діяльності суб'єктів «зеленої» енергетики: Україна vs світовий досвід» в матеріалах конференції м.Харків (<http://surl.li/fjuzp>), Демяненко Едуард стаття «Сучасний стан адаптації національного законодавства України до законодавства ЄС у сфері забезпечення якості та безпечності харчових продуктів», м. Київ, Порохняк Назар тези у збірнику Всеукраїнської науково-практичної конференції «Роль і місце інформаційного права та права інтелектуальної власності в сучасних умовах. Креативні індустрії» - «Технології блокчейн: можливості та перспективи використання в Україні» (<http://surl.li/fjvcf>). Також ЗВО надається можливість безкоштовної публікації наукових робіт для усіх студентів у Віснику КНУ Серія Юридичні науки. Наприклад, стаття Цюмоєнко Анастасії у юридичному науковому електронному журналі № 5, 2021 (https://www.academia.edu/71577570/Women_s_rights_and_good_governance_in_international_human_rights_law) Підтвердження публікацій в конференціях ЗВО отримано не було.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до п.3 Наказу ЗВО №729-32 від 11.08.2017р. (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf) робоча програма навчальних дисциплін оновлюється максимум раз на 2 роки. Наказом затверджено форму та зміст робочих програм навчальних дисциплін. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу робочі програми навчальних дисциплін оновлюються раз на рік за результатами моніторингу. Відомості про самооцінювання ОПП засвідчують, що освітні компоненти програми оновлюються викладачами на основі їхніх наукових досягнень і сучасних практик через підвищення кваліфікації, стажування у вітчизняних ЗВО чи за

кордоном, участі у конференціях, публікацій власних наукових досліджень, змін національного законодавства та міжнародного права тощо. Робочі програми містять посилання на науковий доробок НПП. Під час зустрічі з академічним персоналом було підтверджено, що вони оновлюють зміст лекційного матеріалу та корегують назви дисциплін виходячи зі змін в законодавстві. Наприклад, викладач Остапенко Г.З. повідомила про зміну назву дисципліни «Державна система правової охорони інтелектуальної власності» на «Актуальні проблеми конституційного права. Національна система правової охорони інтелектуальної власності» у зв'язку з розбудовою національної системи правової охорони інтелектуальної власності на зміну державній системі. Викладач Заярний О.А. на практичних заняттях з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми інформаційного права, адміністративного права та судочинства» разом зі студентами використовує актуальні кейси за результатами своєї практичної діяльності.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Для сприяння розвитку міжнародного співробітництва у сфері освіти та науки функціонує Відділ міжнародних зв'язків (<http://international.knu.ua/>) та Відділ академічної мобільності (https://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=75&lang=uk), на веб-сторінках яких розміщується інформація про міжнародних партнерів, адреси стипендійних сайтів, семінарів з міжнародними фахівцями. Встановлено, що здобувачі залучаються до прослуховування лекцій запрошених іноземних професорів, провідних правознавців. Так в 2019 році здобувачі за ОПП прослухали лекцію визнаного фахівця у сфері права інтелектуальної власності Елеонори Розаті, щодо Директиви про авторське право на єдиному цифровому ринку. Крім цього інтернаціоналізація відбувається шляхом проведення міжнародних науково-практичних заходів, стажуванні; стажуванні НПП у закордонних університетах. У жовтні 2021 р. представники кафедри Майданик Л.Р., Зеров К.О. та Кашинцева О.Ю. взяли участь у заході (workshop) в рамках проєкту Інституту інновацій та конкуренції імені Макса Планка (Мюнхен, Німеччина), на якому презентували свої досягнення в рамках проєкту з випуском колективної англійської монографії «Competition and Intellectual Property (IP) Law in Ukraine», що видана у країні ЄС (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-662-66101-7#about-authors>); викладач Остапенко Г.З отримала грант на проведення досліджень від Британської академії наук та CARA, Queen Mary University of London в галузі правової охорони патентування.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивним є те, що отримані в результаті опитувань результати узагальнюються, викладаються у текстовій формі та у формі діаграм, що підвищує їх наочність при ознайомленні з ними, а кожне опитування супроводжується аналізом результатів. Сильною стороною є наявність наукових досліджень пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною є відсутність моніторингу робочих програм навчальних дисциплін; здобувачі вищої освіти за аналізованою ОП не демонструють прикладів академічної мобільності; відсутність узгодженості інформації на сайтах кафедри, інституту, Університету. ЕГ рекомендує оновлювати літературу робочих програм і слідкувати за її актуальністю для здобувачів вищої освіти; звернути увагу здобувачів вищої освіти на можливості дистанційного навчання у зарубіжних вищих навчальних закладах; привести у відповідність інформацію на сайтах і актуалізувати її.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ врахувала певні позитивні практики і сильні сторони, подану інформацію стосовно змісту і форм навчання, представлену активну міжнародну позицію. В Університеті наявні достатні інституційні можливості задля усунення зазначених недоліків до критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В результаті дистанційного інтерв'ювання гаранта ОПП, НПП ЗВО та здобувачів вищої освіти за ОПП підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право» ЕГ встановлено реалізацію Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Т.Шевченка від 11.04.2022 р., Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Т.Шевченка. Також з метою організації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень та задля забезпечення безпеки підготовки здобувачів рівня магістра права в Університеті діє Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання (наказ Ректора від 21.05.2020 року № 328-32) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok%20zal_ekz%20sesii%20dyst_techn.pdf. Форми контрольних заходів з навчальних дисциплін відображено в ОПП, навчальному плані та РПНД. Формою контрольних заходів для другого рівня вищої освіти є діагностичний, поточний і підсумковий контроль, функціональним призначенням яких створення належних умов для опанування дисциплінарних компетентностей та відповідних результатів навчання, що передбачені змістом ОПП. Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОПП відображені у Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ імені Т.Шевченка від 11.04.2022 р., а також відображені у змісті відповідних РПНД. ЕГ встановлено, що для перевірки досягнення ПРН у межах навчальних дисциплін використовується поточне оцінювання у формі доповіді, експрес опитування, розв'язання казусу (задачі), тестування, наукова робота (есе, реферат), модульна контрольна робота (підсумкова контрольна робота), що у сукупності дозволяє здобувачу здобути максимально до 40 балів. Імперативною умовою допуску до заліково-екзаменаційної сесії є здобуття здобувачем за результатами поточного оцінювання не менше, ніж 24 балів. Узагальнений підхід застосовано до організації підсумкового контролю (заліки, екзамени), що здійснюється у формі письмової роботи, яка оцінюється максимально у 60 балів. Фокус-група із здобувачів вищої освіти дозволила встановити застосування в умовах воєнного часу окремими викладачами практики оцінювання за результатами проходження безоплатних онлайн-курсів. Дана практика схвально оцінена здобувачами, однак не відображена у РПНД відповідних освітніх компонентів («Актуальні проблеми інформаційного права, адміністративного права та судочинства»).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ зазначає, що на час проведення експертизи діє Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-643-20072022.pdf>. Аналіз відомостей СО, результати дистанційного інтерв'ювання гаранта ОПП, викладачів та здобувачів вищої освіти за даною ОПП дозволив встановити, що формами атестації здобувачів вищої освіти є комплексний державний іспит, що відповідає вимогам стандарту. До форм атестації, що застосовуються на ОПП, віднесено також підготовку та захист кваліфікаційної наукової роботи, що гарантом ОПП визначено як засіб забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Однак за результатами, здійснених ЕГ опитувань здобувачів та випускників ОПП, встановлено наявність їх зацікавленості у зменшенні форм атестації шляхом акцентуації діяльності на практичній підготовці із відмовою здійснення наукового дослідження. За результатами опанування освітніх компонентів вибіркового блоку на рівні не менше, ніж 67 балів, здобувачам вищої освіти присвоюється професійна кваліфікація «юрист», що визначається гарантом ОПП та публічною адміністрацією Університету як засіб створення конкурентного освітнього середовища, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Т.Шевченка від 11.04.2022 р. та розділом 3 Опису освітньо-професійної програми. Професійна кваліфікація є додатковою можливістю для студентів, за умови обрання студентом одного із вибірових блоків дисциплін навчального плану даної освітньої програми, складання студентом всіх форм контролю з оцінкою не нижче «67» балів, проходження практики з оцінкою не нижче «67» балів, проходження підсумкових атестацій з оцінкою не нижче «67» балів, окремим рішенням екзаменаційної комісії студенту може бути присвоєно професійну кваліфікацію «юрист». Порядок підготовки кваліфікаційної роботи магістра регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка від 11.04.2022 р.. ЕГ встановило, що здійснення затвердження назв тем і керівників кваліфікаційних робіт здійснюється вченою радою інституту не пізніше ніж на початку останнього семестру. Згідно п.2.2. Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ імені Тараса Шевченка робочими органами та уповноваженими комісіями, що забезпечують реалізацію принципів академічної доброчесності є Постійна комісія Вченої ради з питань етики Університету; комісії з академічної доброчесності, у разі відсутності, їх функції покладаються на НМК ННІ права).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Обрання інформаційного освітнього середовища в умовах дистанційного навчання в ЗВО не уніфіковано – застосовуються ресурси ZOOM, GoogleClassRoom, Youtube. Про ефективність такого порядку оцінювання наголошували і здобувачі, і НПП, що підтверджено відсутністю конфліктних ситуацій, упередженого оцінювання тощо. Під час онлайн зустрічі здобувачів вищої освіти повідомили, що форми контрольних заходів оголошуються на початку курсу вивчення відповідної дисципліни, крім того, форми, шкала і критерії оцінювання містяться в РПНД, що є у відкритому доступі на сайті кафедри. Контрольні заходи проводяться у визначені графіком освітнього процесу терміни. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується цілим комплексом заходів: НПП, який проводить аудиторні заняття, оцінює рівень знань здобувачів протягом семестру і виставляє бали в журнал академічної групи; приймає і оцінює індивідуальну та самостійну роботу здобувачів. ЕГ встановила, що результати оцінювання під час семестрового контролю мають бути внесені до заліково-екзаменаційних відомостей і (крім негативних результатів) – до залікової книжки (індивідуального навчального плану) здобувача освіти; перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається. У випадку незгоди з рішенням оцінювача (оцінювачів) здобувач освіти може звернутися до декана/директора свого структурного підрозділу з умотивованою заявою щодо неврахування оцінювачем важливих обставин при оцінюванні (звернення не може оскаржувати результати поточного оцінювання, оскарження якого визначене п.7.2.1 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Т. Шевченка від 11.04.2022 р.). Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає перездачі. В робочих програмах дисциплін розділ 7 містить детальний опис критеріїв оцінювання. В Інституті в умовах воєнного часу є спроби нормативного врегулювання реалізації можливості визнання результатів навчання, здобутих за програмами неформальної освіти, що запроваджено на виконання Наказу ректора від 10 березня 2022 року #147-32 «Про організацію освітнього процесу у період з 14 березня по 1 квітня 2022 року» (https://ip.law.knu.ua/home/online-courses_ip_it) Успішність студентів ОПП та результати проведення державних екзаменаційних іспитів є предметом обговорень на засіданнях кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Інституту (протокол №10 від 16.01.2022). Встановлено, що за період навчання здобувачів за ОНП, що акредитується, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Конфлікту інтересів не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО популяризує академічну доброчесність та застосовує відповідні технологічні рішення. Здійснення перевірки кваліфікаційних робіт магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності допускається за допомогою інформаційних ресурсів Unicheck. ЗВО популяризує академічну доброчесність, зокрема через впровадження таких заходів, як: інформаційно-роз'яснювальна робота щодо неприпустимості порушення норм академічної доброчесності; перевірка змісту робіт здобувачів на відповідність до вимог щодо оформлення та цитування джерел; навчання здобувачів академічного письма з роз'ясненням того, що необхідно знати для недопущення плагіату; обов'язкова перевірка усіх статей у періодичних науково-фахових виданнях, тез доповідей, наукових робіт на відсутність плагіату; анонімні опитування викладачів та здобувачів відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/fjilx>). Основними документами КНУ імені Т. Шевченка, які регламентують політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, є: Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ імені Т.Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>); Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ імені Т.Шевченка: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>; Етичний кодекс університетської спільноти: <http://surl.li/ipss> Здійснення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо неприпустимості порушення норм академічної доброчесності проводиться гарантом ОПП, відділом забезпечення якості вищої освіти, кафедрами ЗВО. Перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та інших робіт на наявність плагіату на наявність запозичень здійснюється за допомогою системи Unicheck, з якими ЗВО має договір, в тому числі і на безоплатній основі. Опитування публічної адміністрації ЗВО, здобувачів та випускників ОПП дозволило встановити, що під час перевірки на наявність плагіату дисертаційних робіт допускається збіг не більше, ніж із 40-50% раніше опублікованого або цитованого матеріалу, при цьому вирішальне значення для оцінки роботи відповідності вимог дотримання академічної доброчесності надається висновку наукового керівника. У разі встановлення факту плагіату: - подані матеріали повертаються на доопрацювання; - матеріали взагалі не приймаються до розгляду; - матеріали не включаються до переліку наукових, навчально-методичних та навчальних робіт здобувачів вищої освіти відповідної ОПП; - у разі часткового або повного оприлюднення результатів інших авторів як результатів власного дослідження (академічний плагіат) автор має нести відповідальність згідно чинного законодавства. В ЗВО постійно проводяться опитування здобувачів щодо обізнаності у питаннях дотримання академічної доброчесності (<http://surl.li/fkkis>) Кваліфікаційні роботи магістрів мають бути розміщені у Репозитарії Університету (<http://surl.li/ffxcs>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Нормативні документи Університету чітко регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Встановлені правила щодо форм, методів та критеріїв оцінювання є регламентованими,

зрозумілими та проводяться за докладно прописаними процедурами. Здобувачами позитивно оцінено об'єктивність екзаменаторів, продемонстровано проінформованість щодо процедур повторного проходження контрольних заходів та зазначено про відсутність випадків конфліктних ситуацій. У ЗВО впроваджується унормована політика дотримання вимог академічної доброчесності, а також здійснюється її популяризація через проведення щорічних заходів. Технологічні рішення для перевірки унікальності та наявності запозичених частин тексту є ефективними та доступними для здобувачів вищої освіти

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Диверсифікація форм атестації здобувачів вищої освіти. У контексті реалізації «студентоцентрованого» підходу, а також з урахуванням наявності ОПП «Інтелектуальна власність» ЕГ рекомендує відмовитись від підсумкової атестації у формі кваліфікаційної роботи магістра.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1-5.4 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за освітньою програмою загалом відповідає Критерію 5 із зазначеними недоліками.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що ґрунтується на основі аналізу отриманих від ЗВО документів та результатів інтерв'ювання НПП і здобувачів, які навчаються за даною ОПП. Встановлено, що НПП, які викладають на ОПП, мають відповідну освіту, вагомі здобутки в науково-педагогічній і професійній сферах. Конкурсний добір викладачів здійснюється відповідно до Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863> та Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ імені Тараса Шевченка <https://science.knu.ua/news/official/3208/>. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та його умови розміщуються на офіційному сайті Університету На ОПП обов'язкові ОК викладає викладачів, з яких 5 НПП чоловічої статі (38%), а 8 НПП - жіночої (62%). На ОП викладає 10 НПП з науковим ступенем кандидата юридичних наук (доктора філософії у сфері права) та 3 НПП з науковим ступенем доктор юридичних наук. Берзін П., Кодинець А., Заярний О. мають сертифікати B2 з англійської мови та успішно застосовують знання іноземної мови при підготовці навчально-методичного комплексу відповідних ОК. Для професійного розвитку НПП в університеті діє система підвищення кваліфікації: стажування у провідних установах; підвищення викладацької майстерності в Центрі підвищення кваліфікації при Інституті післядипломної освіти <http://www.ipe.knu.ua/pidvyshhennya-kvalifikatsiyi.html>; проведення тренінгів, семінарів, «круглих столів» тощо. НПП, задіяні на ОПП, пройшли науково-педагогічне стажування у країнах Європою та інших провідних країнах світ, що підтверджується відповідними сертифікатами та постійно підвищують рівень професійної майстерності шляхом стажування в ЗВО України (наприклад, професор П.Берзін пройшов науково-педагогічне стажування: «Organisation of European Education, Scientific Projects and Publication Activity», (27.03.-12.04.2018; обсяг –108 годин).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Здійснення конкурсного добору викладачів проводиться згідно із Порядку конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://science.knu.ua/upload/iblock/35d/35d232242b24a0d67b42a49bea2b2ea7.pdf>), що включають: наявність у НПП відповідної вищої освіти, наукового ступеня й вченого звання, практичного досвіду, наукових праць у фахових виданнях та таких, що входять у науково-метричні бази Scopus та WoS, наявність опублікованих навчально-методичних праць; розробка навчально-методичних праць, що використовуються в навчальному процесі;

підвищення кваліфікації та проходження стажування не рідше одного разу на п'ять років у провідних університетах, науково-дослідних установах інших організаціях України (суб'єктах підприємницької діяльності) або за кордоном терміном не менше 14 днів. Зокрема, на посаду завідувача кафедри може претендувати доктор наук або доктор філософії (кандидат наук), який має вчене звання, не менше 10 років досвіду роботи, за останні п'ять років не менше 10 публікацій, у тому числі не менше однієї у періодичних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз та/або патентів. Такі вимоги відповідають ліцензійним вимогам, які визначені у Постанові Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. ЕГ підтверджує відповідність професорсько-викладацького складу групи забезпечення ОП нормативним ліцензійним вимогам. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претенденти на посаду НПП кафедри пропонується прочитати пробні лекції, провести практичні заняття тощо. За результатами обговорення на кафедрі складається мотивований висновок про професійні якості претендента. Для організації конкурсу на заміщення посад НПП наказом ректора утворюється конкурсна комісія. Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів комісії, колегіальності прийняття рішень, об'єктивності та неупередженого ставлення до всіх. Враховуються наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання, наукова діяльність претендента, досвід роботи, рівень трудової дисципліни тощо. Після конкурсного добору з НПП підписується договір (контракт) терміном до 5 років, у додатку до якого зазначаються показники наукової та професійної активності НПП на наступний термін. В умовах воєнного стану наявною є практика укладання договорів строком до одного року. В Університеті відсутня рейтингове оцінювання НПП за результатами їх діяльності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В ході роботи виїзної акредитації, зустрічей ЕГ із стейкхолдерами було встановлено, що в Інституті створюються можливості формування та подання власних рекомендацій стосовно організації та реалізації освітнього процесу, що відображено в результатах обговорення пропозицій стейкхолдерів при коригуванні змісту навчання за ОПП «Право» (освітній ступінь – магістр) спеціальності 081 Право. Формами залучення роботодавців до освітнього процесу в Інституті є: спільна розробка, перегляд та рецензування ОПП; організація та проведення науково-практичних заходів; спільна організація і проведення для здобувачів виїзних занять, зустрічей, виступів на конференціях, гостьових лекцій, вебінарів, тренінгів тощо. Позитивною практикою кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка є створення власного Youtube-каналу <https://www.youtube.com/@user-ni8xjzgr8f>, де розміщуються гостьові лекції, майстер-класи, вебінари, проведені за участі роботодавців ОПП. ЕГ встановило реалізацію таких форм залучення стейкхолдерів, як: 1) участь у перегляді змісту ОПП (рекомендації голови комітету з інтелектуальної власності Національної асоціації адвокатів України, адвоката ТОВ «Патентно-юридична агенція «Дубинський та Ошарова», патентного повіреного України, д.ю.н. Потоцького М.Ю. щодо доцільності збереження основних ОК програми із підготовки спеціалістів у сфері інтелектуальної власності в умовах запровадження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти (протокол № 1/1 засідання кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Інституту від 21.01.2021); голови ГО «Клуб інтелектуальної власності», адвоката, патентного повіреного України Охромєєва Ю.Г., який визначив необхідність запровадження окремих ОК щодо встановлення специфіки організації ведення патентної справи; 2) проведення майстер-класів, гостьових лекцій (18.11.2020 року радник Прем'єр-міністра України з питань діджиталізації, адвокат, співзасновник та керуючий партнер АО «Юскутум», випускник юридичного факультету Університету А.Афян провів майстер-класу на тему: «Віртуальні активи в Україні, що чекати та на що сподіватися?» <https://www.youtube.com/watch?v=rVp4PcGSovo>); 3) організація та проведення науково-практичних заходів (круглий стіл з нагоди відзначення Міжнародного дня захисту персональних даних «Актуальні питання захисту персональних даних: сьогодення та майбутнє» (27 січня 2023 року), Всеукраїнська науково-практична конференція "Інкорпорація та кодифікація законодавства як складові стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні" (18 листопада 2022 року) та інші заходи проводяться спільно із НДПВ НАПрН України); 4) надання можливостей проходження практик здобувачами вищої освіти з подальшим працевлаштуванням.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ в ході проведення дистанційного особистого інтерв'ю здобувачів вищої освіти та НПП за ОПП встановлено про особливості проведення лекційних і практичних занять за програмою «Інтелектуальна власність», організації спільних науково-практичних заходів, що здійснюється на засадах систематичності та періодичності. Задля реалізації укладених договорів та меморандумів про співробітництво здійснено: 1) організація проведення 18.02.2021 року лекції про реалізацію права на свободу вираження в системі інформаційних прав людини та встановлення особливостей його законодавчого забезпечення, яка була проведена адвокатською, Головою Комітету НААУ з медіа та рекламного права, медіа-юристкою ГО «Платформа прав людини», експерткою Ради Європи, ОБСЄ та ПРООН Л. Опришко <https://www.youtube.com/watch?v=nQJNw5mNz2k>; 2) функціонування ГО «Клуб інтелектуальної власності» для здобувачів ЗВО та громадськості <https://www.facebook.com/GOIPCLUB>; 3) практикум зі складання позовних заяв та інших процесуальних документів для забезпечення юридичного супроводу ведення патентної справи, здійснений в межах Меморандуму про співробітництво між ННІ права КНУ імені Тараса Шевченка та ГО «Національна асоціація патентних повірених України» від 04.11.2021 р.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Для професійного розвитку НПП в Університеті діє система підвищення кваліфікації: стажування у провідних установах; підвищення кваліфікації в міжгалузевому інституті безперервної освіти; Центрі підвищення кваліфікації; проведення тренінгів, семінарів, «круглих столів» тощо. НПП на базі Університету підвищують мовну та професійну підготовку в межах функціонування Інституту післядипломної освіти <http://www.ipe.knu.ua/> та його програмах підвищення кваліфікації: KNU professionals Digital skills Pro <https://www.facebook.com/kyiv.university/posts/5392026514155920> KNU Teach Week <http://www.univ.kiev.ua/news/11415> та KNU Teach CAMP. Забезпечення принципу доступності та прозорості інформації про заплановані заходи із підвищення кваліфікації на базі ЗВО гарантується в межах функціонування створеної платформи для НПП <https://www.facebook.com/KNUpersonals/>. НПП, задіяні на ОПП, пройшли науково-педагогічне стажування у країнах Євросоюзу: П.Берзін (“Consilium Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” (Польща), м. Познань (Республіка Польща). Сертифікат № ОК 1787734 від 12.04.2018), В.Вавженчук (стажування у Варшавському університеті. Фах: «юридичні науки». Тема: «Захист трудових та цивільних прав у Польщі». (4 лютого 2019 – 14 лютого 2019р.). (Варшава, Польща, 2019) та ін..

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ЗВО запроваджено процедури стимулювання розвитку викладацької майстерності, що містять у собі багаторівневу систему заходів морального та матеріального заохочення. Унормування системи стимулювання розвитку викладацької майстерності та досягнень у фаховій сфері здійснюється відповідно до Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності, затвердженого наказом Ректора № 71-32 від 31.01.2014 р., та Положення про створення комісії з матеріального заохочення», затвердженого розпорядженням ректора ЗВО від 10.12.2018р. за №113 <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). ЗВО може встановлювати доплати, надбавки, премії, матеріальну допомогу, здійснювати оплату відраджень, надавати можливість для стажування за кордоном. В Університеті проводиться щорічний конкурс «Молодий вчений року» https://leaderscientist.ysc.in.ua/wp-content/uploads/2023/01/Polozhennya_Molodyj_vchennyj_roku_2022.pdf Розмір матеріального та морального стимулювання встановлюється відповідно специфіки і важливості виконуваної роботи, особистого внеску в кінцевий результат діяльності університету. На базі Університету реалізується програма «Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme» та проєкт «Якісне навчання через якісне викладання» <https://www.facebook.com/KNUpersonals/about>. Співробітникам університету видаються грамоти, подяки, почесні грамоти (Т. Дідич, А. Кодинець, Г. Остапенко, О.Кронда, Ю. Усік та ін.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури добору НПП є прозорими та публічними. До організації освітнього процесу є залученими роботодавці як на етапі розробки та перегляду ОПП, так і при забезпеченні баз практики. ЄГ визначено наявність обґрунтованого підходу до вибору НПП для ОПП (відповідність ліцензійним вимогам, ОК на ОПП тощо), формування кадрового забезпечення ОПП із залученням НПП з достатнім рівнем академічної та професійної кваліфікації. Процедура конкурсного відбору НПП на ОП є достатньо чіткою, прозорою, визначеною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність щорічного рейтингового оцінювання НПП, що відноситься до ефективних мотивувальних засобів стимулювання професійного розвитку науковців. Рекомендуємо запровадити рейтингування як додатковий засіб стимулювання професійного розвитку.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП «Інтелектуальна власність» відповідає критерію 6. Академічна та професійна кваліфікація НПП, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів. Здійснення процедури конкурсного добору НПП є

чіткою та прозорою. Пропозиції роботодавців враховуються при формуванні ОПП. Професійна та академічна кваліфікація НПП відповідає тим дисциплінам, які вони забезпечують при реалізації ОПП. Конкурсний відбір на посади є відкритим, прозорим та об'єктивним, інформація вчасно висвітлюється на сайті та є доступною для всіх зацікавлених осіб.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитаційних зустрічей, у нас була можливість побачити: (1) аудиторії ЗВО та їх технічне обладнання; (2) бібліотеку імені М. Максимовича; (3) столову ЗВО; та (4) укриття. Каталог бібліотеки імені М. Максимовича доступний за посиланням: <https://bit.ly/3T9u1xZ>. Здобувачі ВО згадували, що мали можливість користуватись матеріалами бібліотеки. Також було продемонстровано підручники на кафедрі ЗВО. Електронних копій підручників немає. У здобувачів є доступ до матеріалів кафедри, які розміщені за посиланнями: <https://cutt.ly/p8VcNpn>, <https://cutt.ly/l8Vc2Ex>, <https://cutt.ly/B8Vc3xC>. Здобувачі ВО згадували про можливість користуватись реферативною базою даних SCOPUS та Web of Science. Щодо технічного забезпечення аудиторій, то наявний один проектор, на кафедрі доступний телевізор, комп'ютер та принтер. Було продемонстровано фотографії комп'ютерного класу. Доступ для здобувачів є обмеженим та потребує отримання попередньої згоди на відвідування класу. Також було продемонстровано залу для проведення модельних судових засідань (за посиланням: <https://bit.ly/3yуAtx>). Також гарант ОП та здобувачі ВО згадували про наявність Інтернету (вай-фаю) на території ЗВО. На сайті ЗВО є згадка про гуртожитки для іногородніх здобувачів ВО (за посиланням: <https://bit.ly/3JadjJE>). Було продемонстровано функціонуючу столову, ліфт для осіб із особливими потребами та психологічний кабінет.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У викладачів та здобувачів є доступ за перепустками до (1) матеріалів бібліотеки імені М. Максимовича; (2) комп'ютерного класу. Здобувачі ВО згадували про можливість безоплатно користуватись реферативною базою даних SCOPUS та Web of Science. Також здобувачі ВО зазначали, що викладачі та адміністрація ОП заохочувала брати участь в наукових та науково-дослідних конференціях; запрошували гостей лекторів на різні науково-практичні тематики, що сприяли кращому розумінню ОП. Згадувалось також і про заохочення проходження різноманітних онлайн-курсів, що пов'язані із тематикою та спрямуванням ОП. Здобувачі ВО також зауважили, що адміністрація ОП сприяє залученню студентів до розробки ОП у вигляді участі студентського парламенту на вченій раді. Згадували і про можливість безкоштовно пройти перевірку на антиплагіат при написанні кваліфікаційних магістерських робіт. Здобувачі ВО звернули увагу, що не знали про можливість користуватись бібліотекою. Висловлювали побажання щодо можливості отримання доступу для платних онлайн-курсів. Також опитування здобувачів ВО (відповідь на запит №15) показує, що лише 55,6% респондентів вважають, що на факультеті (інституті) є вільний доступ до сучасної наукової та навчальної літератури.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Здобувачі ВО та випускники згадували, що їхнє навчання в ЗВО проходило комфортно, аудиторії були теплими. Також поділились, що їх викладачі всіляко намагались підтримати психологічно та іншим чином, щоб навчання проходило максимально комфортно в умовах воєнного стану. Гарант ОП також продемонстрував наявність ліфту для людей з інвалідністю, а також наявності шрифту Брайля на деяких табличках у корпусі. Здобувачі ВО зазначили, що не отримували інформації щодо психологічного кабінету.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В ОП є сторінка у Фейсбуці (за посиланням <https://www.facebook.com/Intelproperty.knu/>), куди публікується інформація про наукові конференції, гостьові лекції, а також підсумки за проведеними заходами. Також розміщується інформація на сайті кафедри (доступ за посиланням <https://ip.law.knu.ua/>) та НН Інституту права в розділі студенту (доступ за посиланням <http://law.knu.ua/index.php/ua/studentu>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В навчальному корпусі є ліфт та шрифт Брайля на деяких табличках у корпусі. Також ззовні корпусу є пандус. Також за допомогою пошуковика на сайті ЗВО можна знайти Сторінку “Університет рівних можливостей” (доступна за посиланням <https://bit.ly/3YDt2a8>), де є інформація про (1) Пам’ятку “Про правила комунікації із людьми з інвалідністю” (доступна за посиланням <https://bit.ly/3ZF3Poh>); (2) Порядок супроводу осіб з інвалідністю (доступний за посиланням <https://bit.ly/3mM1VMV>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО затверджено “Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (доступ за посиланням <https://bit.ly/3JyWКс6>). Проте, варто зауважити, що здобувачі ВО згадували, що конфліктних ситуацій не виникало, але про саму процедуру їх вирішення їм не відомо. Здобувачі ВО поділились досвідом, що більшість конфліктних ситуацій могли вирішити особисто із викладачами. Викладачі також наголошували про відсутніх конфліктних ситуацій із здобувачами ЗВО, згадували про “Етичний кодекс університетської спільноти” (доступний за посиланням <https://bit.ly/3ZWtdcF>). У самому кодексі про конфліктні ситуації вказано наступне: “запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення – розв’язувати на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення”. Проте процедури вирішення конфліктів в етичному кодексі немає, тому не можемо стверджувати про ознайомлення із такою процедурою. Інші документи, що подані ЗВО: - Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3YDNqiv>); - Заходи щодо запобігання та протидії корупції (затверджена Антикорупції на програма <https://bit.ly/3Jwetk9>); - Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно- обумовленому насильству у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введений в дію наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 (<https://bit.ly/3l1u7uH>); Пам’ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введено в дію наказом ректора від 10.11.2021 № 897-32 (<https://bit.ly/425tjp5>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В Університеті наявна матеріально-технічна база, що здатна забезпечити організацію освітнього процесу, в тому числі бомбосховище, яке обладнено доступом до мережі Інтернет. Наявним є доступ до наукової бібліотеки ім. М. Максимовича. Також позитивним моментом є зала для проведення модельних судових засідань; наявність забезпечення для осіб з інвалідністю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Складнощі із пошуком інформації чи документів на сайті ЗВО (ускладнює доступ студентів до інформації); неактуальна інформація на сайті <http://law.knu.ua/ua/oholoshennia-kafedry> (дата публікації 16.10.2020); недостатня кількість доступних навчальних матеріалів в електронному форматі; відсутність просвітницьких заходів щодо протидії конфліктним ситуаціям, антикорупційним; не ознайомленість здобувачів ВО про процедури вирішення конфліктних ситуацій; мала кількість здобувачів ЗВО беруть участь в опитуваннях. Рекомендуємо розширити кількість електронних матеріалів для навчання, за можливості розширити канали комунікації із здобувачами ВО та потенційними абітурієнтами на електронних ресурсах та соцмережах ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими, що можуть бути усунені у найкоротші строки.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КУН ім. Т. Шевченка терміни планового перегляду ОП становлять від 2 до 5 років. Згідно п.2.2. Положення програма може бути змінена з підстав (1) Зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/або спеціальністю, у тому числі прийняття нових освітніх і професійних стандартів; (2) Висновків за результатами щорічного моніторингу освітньої програми, які свідчать про невідповідність розрахованого навантаження реальному навантаженню здобувача ВО на опанування програми у цілому та/або окремих освітніх компонентів; недостатній рівень опанування програмних результатів навчання більшістю здобувачів вищої освіти; недостатню валідність результатів оцінювання тощо. У зв'язку імплементацією в освітньому процесі стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», затвердженого і введено в дію наказом МОН України від 17.08.2020 р. № 1053, на засіданні Вченої ради Інституту права була затверджена нова редакція ОПП «Інтелектуальна власність». ОПП для здобувачів вищої освіти 2022 року набору була оновлена у зв'язку з прийняттям Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальність 081 Право, затвердженого і введено в дію наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 643. Оновлену ОПП «Інтелектуальна власність» було затверджено рішенням Вченої ради НН Інституту права від 05.09.2022 р. та введено в дію наказом ректора від 19.09.2022 р. за №501-32. З огляду на потребу підготовки здобувачів ВО до ЄДКІ було включено ОК «Актуальні проблеми трудового права. Охорона прав інтелектуальної власності працівників» Пропозиції роботодавців враховувалися при визначенні цілей та програмних результатів навчання, а також при формуванні переліку дисциплін ОПП у в процесі роботи над змінами ОПП 2021 та 2022 років. Документи ЗВО, що передбачають процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм: - Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ введено в дію Наказом Ректора від 31 серпня 2018 року за №716-32 (Редакція 2022 року) (<https://bit.ly/3T5UxrJ>); - Наказ ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 “Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника” (з додатками) (<https://bit.ly/3Fj9dhw>); - Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, введено в дію наказом ректора № 384-32 від 12 червня 2020 року (<https://bit.ly/3LgNoTn>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП обговорювалася на засіданнях Студентського парламенту НН Інституту права, про що згадували здобувачі ВО та члени студпарламенту. Здобувачі ВО звернули увагу, що були враховані їх пропозиції щодо врахування при формуванні навчальних дисциплін програми ЄДКІ; надання студентам практичних знань та вмінь у сфері охорони інтелектуальної власності зокрема у Витягах протоколів засідання Студпарламенту від 31.08.2022 (доступ за посиланням <https://bit.ly/3loaLpL>) та від 20.01.2021 (доступ за посиланням <https://bit.ly/3TasffN>). Зокрема, на підставі їх пропозиції було змінено назву обов'язкового компонента освітньої програми «Актуальні проблеми адміністративного та інформаційного права» на «Актуальні проблеми адміністративного, інформаційного права та судочинства». Згідно із протоколом №1/1 від 21.01.2021, участь у засіданні кафедри також брало два здобувачі ВО. Також у Положенні про студентське самоврядування (доступ за посиланням <https://cutt.ly/jYVxgFT>) визначено права і можливості студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, брати участь в управлінні університету, бути делегованими до дорадчих та робочих органів, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм, удосконалення науково-дослідної роботи, освітнього процесу, тощо визначаються. Крім того, рішення адміністрації не пізніше, ніж за 10 днів до прийняття, мають повідомлятися органам студентського самоврядування для їх своєчасного реагування. Здобувачі ВО згадували про Департамент соціологічних досліджень (<http://sp.knu.ua/wpcontent/uploads/2021/06/розпорядження-114.pdf>), який безпосередньо може ініціювати збір інформації про якість ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

До процесу обговорення та періодичного перегляду ОП залучаються роботодавці шляхом: (1) включення представників до робочої групи з перегляду та оновлення ОПП (О.П.Орлюк, д.ю.н., в.о. директора ДО «УКРНОІВІ», С.А. Петренко, к.ю.н. судовий експерт, О.Ю.Кашинцева, к.ю.н., завідувач відділу дослідження прав інтелектуальної власності та прав людини у сфері охорони здоров'я НДІ ІВ НАПрН України; (2) запрошення на засідання кафедри для обговорення змін до ОП (голова комітету з інтелектуальної власності НААУ, адвокат, патентний повірений України Потоцький М.Ю.; заступник директора НДІ ІВ НАПрН України Дорожко Г.К., директор ТОВ «АйПі Стайл», адвокат Ортинська М.Ю.); (3) рецензування ОПП (голова правління ГО «Національна асоціація патентних повірених» Сопова К.А., партнер ТОВ «Патентно-юридична агенція «Дубинський та Ошарова» В.Ю.Сопільняк, директор НДІ ІВ

НАПрН України О.Ф.Дорошенко). На зустрічі із роботодавцями було отримано лише позитивні відгуки щодо роботи керівництва ОП, а також розповідали про їх пряме залучення до процесів оновлень ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО координація роботи зі сприяння працевлаштуванню випускників здійснюється відділом сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками Університету. Здобувачі ВО мають можливість брати участь у Днях правничої кар'єри, до проведення яких залучаються провідні юридичні компанії. 27.10.2022 було проведено День правничої кар'єри де залучили відомі юридичних компаній (Eterna Law, KPMG, Metinvest, EQUITY, Sayenko Kharenko та ін.). Також функціонує асоціація випускників ALUMNI (доступ за посиланням <https://alumni.law.knu.ua/pro-asotsiatsiiu>). Варто зауважити, що на зустрічі із випускниками було багато представників провідних юридичних компаній та організацій (IP MAMUNYA, Sayenko Kharenko, WIPO, IPStyle та ін.).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Активну участь у виявленні недоліків беруть участь як роботодавці, так і здобувачі ВО. Як вже зазначалось, було здійснено наступні зміни: вилучені обов'язкові компоненти освітньої програми «Переддипломна практика», «Асистентська практика», «Організація роботи патентного повіреного», «Основи евристики та системного аналізу»; «Економіка інтелектуальної власності»; «Маркетинг інтелектуальної власності»; запроваджені ОК «Науково-дослідницька практика» та «Практика»; «Актуальні проблеми кримінального права та кримінального процесу», «Міжнародне право та міжнародна охорона інтелектуальної власності»; змінені назви ОК «Державна система правової охорони інтелектуальної власності» на «Актуальні проблеми конституційного права та національна система правової охорони інтелектуальної власності»; «Професійно-орієнтована англійська мова» на «Правнича іноземна мова»; «Захист прав інтелектуальної власності» на «Актуальні проблеми процесуального права. Захист прав інтелектуальної власності», «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» на «Актуальні проблеми цивільного права та розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» тощо (доступ за посиланням <https://bit.ly/3ZBlgyG>). Саме такі дані були з'ясовані ЕГ під час участі в зустрічі з роботодавцями та здобувачами ВО; також на цьому наголошував і науково-педагогічний склад ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЗВО зазначає (у відповідь на запит №19), що ОНП та ОПП НН Інституту права наразі проходять акредитацію, тому при аналізі рекомендацій за результатами акредитацій інших освітніх програм було взято до уваги результати обговорень освітніх програм Університету у 2019/2020 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1650>, у 2020/2021 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1894> та у 2021/2022 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2123>, які розглядалися на засіданнях Вченої ради Університету та НН Інституту права.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ було встановлено, що у ЗВО є сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП, оскільки є зацікавленість у залученні здобувачів ВО; зацікавленість у співпраці з роботодавцями для практичного реформування ОП. Моніторинг ефективності ОП також відбувається під час публічних дискусій щодо змісту та якості освітнього процесу на науково-практичних конференціях та інших наукових заходах, організаторами яких спільно з НН Інститутом права є ЗВО, органи державної влади, громадські організації, наукові установи, а також у процесі рецензування навчальних посібників та інших навчальних матеріалів, які підготовлені викладачами за ОПП для їх використання в освітньому процесі.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивними практиками є активна залученість роботодавців до оновлення ОП, зокрема, під час проведення науково-практичних заходів, майбутнього працевлаштування випускників ОП, функціонування спільноти

випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недоліком є пасивна участь здобувачів до оновлення змісту ОПП. Рекомендуємо активніше залучати студентів до висловлювання побажань щодо змін до ОП (зокрема через якісне збільшення респондентів, що проходять опитування) та активної участі в студпарламенті.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що не є суттєвими, що можуть бути усунені у найкоротші строки.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО доступна інформація із документацією щодо: - Основним документом Університету, яким регулюються права та обов'язки учасників освітнього процесу є Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>); - Правовий статус учасників освітнього процесу також регламентується: "Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf); - "Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>); - Етичний кодекс університетської спільноти (<https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>); - "Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>); - Положення "Про гаранта освітньої програми в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>); - Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://studmisto.knu.ua/management/documents/regulation-documents/257-pravya-vnutrishnohorzporiadku>). Проте, варто зауважити, що більшість інформації достатньо важко знайти відвідувачу сайту.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На підставі аргументації триваючої виїзної акредитаційної експертизи ОПП на сайті ЗВО відсутні проекти ОПП на 2022-2023 н.р. Під час проведення виїзної акредитації встановлено, що гарант ОПП та НПП очікує на рекомендації ЕГ, на підставі яких заплановано здійснення підготовки проекту освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО через пошуковик можна знайти сторінку про ОП "Інтелектуальна власність" (доступ за посиланням <https://law.knu.ua/ua/osvitnia-prohrama-intelektualna-vlasnist>). Проте, важко зрозуміти, коли було оновлено інформацію про ОП, оскільки дата публікації зазначена 03.02.20. Також є сторінка із інформацією про ОПП (доступ за посиланням <https://bit.ly/425M5g3>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сайт ЗВО містить багатоаспектну інформацію про зміст освітнього процесу, права та обов'язки його учасників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною є невпорядкованість підходів щодо забезпечення доступу до інформації про освітні програми, перелік вибіркового навчальних дисциплін, РНПД, та розмежування відомостей, що мають подаватися на сайтах ЗВО, Інституту права та кафедри, що створює перешкоди для оперативного ознайомлення з їх змістом. Рекомендуємо узгодити та розмежувати подану інформацію на згаданих сайтах.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом відповідає визначеному критерію, з недоліками, що можуть бути усунуті в найкоротші строки.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Добкіна Катерина Робертівна

Члени експертної групи

Коваль Ірина Федорівна

Легеза Юлія Олександрівна

Серединська Юлія Аркадіївна